

πλοῖα μας ἐκ τῆς Σταμπούλ εἰσέρχονται μετὰ μεγάλης δυσκολίας νὰ εἶναι πολὺ βαθὺς καὶ ἰσχυροὶ ὑπὸ τὸ μέγα τόξον τῆς γεφύρας, διὰ τοῦ ὁποίου συνεχῶς τὸ ὕδωρ τρέχει· ἐν τούτοις τὸ ὕδωρ ἐν τῇ λίμνῃ εἶναι μαυροειδερὸν· ἄνωθεν τοῦ ποταμοῦ τούτου ὃ ἢ 6 μίλια ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς εὗρηται ὕψηλόν καὶ ἀπότομον βουνὸν μὲ ἐν περιφημώτατον σπήλαιον, ὅπερ ἐκτείνεται 10 ἢ 12 μίλια ὑπογείως καὶ εἶναι λαξευμένον εἰς πολλὰ μέρη, ὥστε δύο ἢ τρεῖς ἄνδρες νὰ δύνανται νὰ βαδίσωσι τελείως ὄρθιοι. Τὴν περιγραφὴν αὐτοῦ ἀναβάλλω εἰς ἄλλον τόπον καὶ χρόνον. Φρονῶ, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ ἀληθὴς Ἀθύρας, ποταμὸς ἢ ἴσως Argus, διότι ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς Ἡρακλείας (τὸ πάλαι Περίνθου) μέχρις ἐδῶ διήλθον ὅλην τὴν παραλίαν καὶ οὐδεὶς ποταμὸς οἰουδήποτε μεγέθους εἰσέρχεται εἰς τὴν θάλασσαν εἰμὴ αὐτὸς ἐδῶ καὶ εἰς ἀκόμῃ εἰς τὸν προσεχῆ σταθμὸν μας, περὶ τοῦ ὁποίου ἄλλοτε δύνασθε νὰ ὀρίσητε ποῖος πρέπει νὰ εἶναι ἕκαστος ἢ νὰ ἐξεύρητε ἐν νέον ὄνομα. Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω παρ' ὅτι τὸ ἀκρωτήριον Στέφανος (ὡς εἶπον ἀνωτέρω) ἢ μᾶλλον αὐτὴ ἀκριβῶς ἢ πόλις ἦτο τὸ παλαιὸν Ρ ή γ ι ο ν. Τὸ Itinerarium θέτει αὐτὸ 12 μίλια μακρὰν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡμεῖς διηνήσαμεν τόσα ἀπὸ τῆς Πύλης τῆς Ἀδριανουπόλεως δαπανήσαντες 4 ἀκριβῶς ὥρας.

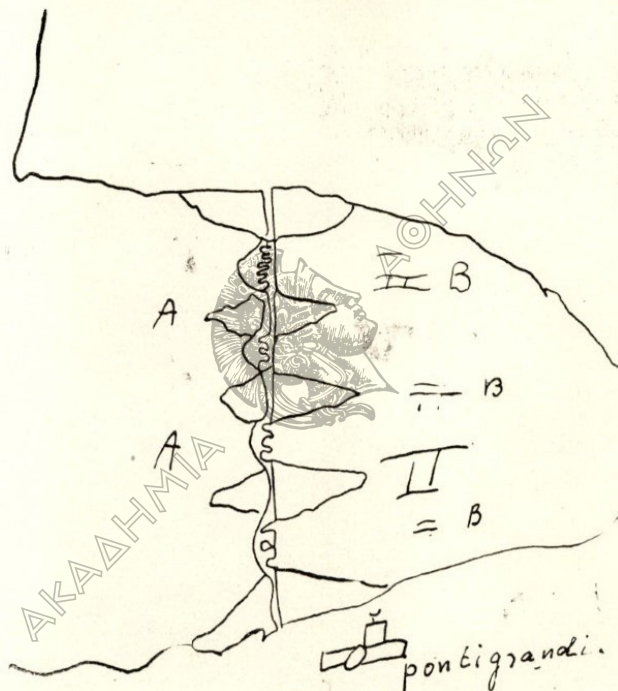
Μαῖου 3 εἰς τὸ Pontigrandi.

4 1/2 ὥρας μίλια 13.

Ἀναχωροῦντες ἀπὸ τοῦ Μικροῦ Τσεκμετζε, ἅμα ὡς τελειώσητε τὸ λιθόστρωτον καὶ διέλθετε τὸν βάλτον ἀνέρχεσθε ἐν ἐλαφρὸν ὕψωμα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὁποίου κεῖται εἰς τὴν ἀριστερὰν σας χεῖρα μικρὸν χωρίον καλούμενον Κούμ-κιόι ἢ Ἀμμοχώριον ἀπὸ τῶν ἄμμων τῶν ἐκεῖ παρὰ τὴν λίμνην εὐρισκόμενον. Μόνον Ἕλληνας ζῶσιν ἐν αὐτῷ καὶ ἐλησμόνησαν τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα ἢ οὐδέποτε εἶχε τοιοῦτο. Ἐν ἡ δύο μίλια πορρωτέρω πρὸς τὴν δεξιὰ εἰς τὴν ἄκραν τῆς λίμνης εἶναι ἐν ἄλλο χωρίον, καλούμενον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Κ α μ π α ν α ρ ι ᾶ. Εἰς τὸ ἡμῖς τοῦ δρόμου πρὸς τὸν Μέγαν Τσεκμετζε ἀφίνετε ἐν μικρὸν ἐλληνικὸν χωρίον πρὸς τὰ δεξιὰ μόλις, καλούμενον Ἀχίρκιόι. Ἐκεῖθεν κατέρχεσθε εἰς μικρὰν ἀλλ' ἀπότομον κοιλάδα καὶ εἰς τὸ βάθος αὐτῆς εἶναι μικρὸς ποταμὸς μὲ μίαν λιθίνην γέφυραν ἐκ τριῶν τόξων. Ἡ κοιτὶς αὐτῇ δὲν εἶναι μακροτέρα τοῦ ἐνὸς μιλίου, ἀλλ' εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος θέσις διὰ ληστείας καὶ φόνους (πρόκειται προφανῶς περὶ τοῦ διαβοήτου Χαραμῆ-δερε Σημ. Μεταφρ) καὶ διὰ τοῦτο καλεῖται ὑπὸ τῶν Τούρκων Aramdarry ἢ κατηραμένη κοιλάς. Ἐπὶ τῆς ὀφρύος τοῦ λόφου, ἐπὶ τῆς ἄλλης πλευρᾶς τῆς κοιλάδος αὐτῆς, εὗρηται δασύλλιον ἐκ λευκῶν κυπαρίσσων πετελεῶν τινῶν καὶ ἱτεῶν λίαν πυκνῶν εἶναι περιεφραγμένον λίαν ὕψηλόν, ὡς ἐν ἐκ τῶν ἡμετέρων πάρκων. Εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ εἶναι ἐν Seraglio (=περίπτερον) τῶν Μεγάλων Κυρίων (=Σουλτάνων Μ.), ὅπου ἄλλοτε ἤρχοντο

John Covel: 1675
 Ta Piri in Apr
 On the right side
 of the river
 1834
 11
 22912
 a la la la la
 Mon. 179

κατὰ τὸ θέρος διὰ διασκέδασιν. Κάτωθεν τοῦ φράκτου ἐπὶ τοῦ δρόμου εἶναι ζεῦγος πολὺ καθαρῶν καὶ εὐρυχώρων κρηνῶν μετὰ τινων κινστερνῶν, ὅπου σύντροφοί μας τινὲς ἐστάθμευσαν καὶ ἔλαβον ρούφημα ἐκ τῆς φιάλης. Τὸ Pontigrandi καλοῦσιν οἱ Τοῦρκοι Βουγιούκ-Τσεκμετζὲ ἢ μέγα ἐρμάριον, καταχρώμενοι τῆς λέξεως Τσεκμετζὲ πρὸς δήλωσιν μιᾶς ξυλίνης γεφύρας (καθόσον ἀμφότεραι καὶ ἡ ἐνταῦθα καὶ ἄλλαι γέφυραι εἰς τὸ Pontipiccoli ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἐκ ξύλου) ἐν τῷ ἐλληνικῷ «Μέγαλο Χω-

ριό» ἢ μέγα Χωρίον. Οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων εἶναι Τοῦρκοι, μερικοὶ Ἰουδαῖοι καὶ Ἀρμένιοι, ἀλλὰ περισσότεροι Ἑλληνες ἀναμεμιγμένοι μετ' αὐτῶν. Ὁ δρόμος καὶ ἡ θάλασσα συντελοῦν εἰς τὸ ν' ἀκμάζῃ ἡ πόλις αὐτὴ ὡς καὶ τὸ Pontipiccoli. Ἡ πόλις αὐτὴ εἶναι μεγαλειτέρα ἐκείνης. Ὑπάρχουν ὡσαύτως ἀφθονία ἐξαιρετικῶν ψαριῶν γλυκέος ὕδατος ὡς καὶ τῆς θαλάσσης. Εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς πόλεως κεῖται μία μεγάλη λίμνη ἣτις συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς θαλάσσης καὶ φαίνεται ὅτι παλαιότερον ἦτο βραχίων αὐτῆς, ἀλλὰ σήμερον εἶναι ἀποκεκομμένη ἀπ' αὐτῆς πλὴν 4 μερῶν